

פרוטוקול מס' 16/ב

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
ו' בשבט תשי"ז (8.1.1957) בשעה
8.30

נ ד כ ח ו : חברי הוועדה:

ב. אזניה - היו"ר
ע. איכילוב
ש. בבה
ש. יוניצ'מן
א. כהן
י. כמיס
ד. ליבשיץ
ג. מועדי
מ. נורוק
י. ניצני
נ. ניר (סגן יו"ר הכנסת)
ד. נצר
א. עבאס
י. ש. רוזנברג
א. רמז
ש. שורש

מוזמנים:

מ. רוזטיץ - מזכיר הכנסת.

א. העברת חוק הגימלאות וחוק נכי מחנות
הריכוז הנאציים לוועדה מתאימה.

ב. סדרי הדיון בקריאה הראשונה של התקציב
לשנת 1957/58.

א. העברת חוק הגימלאות לשרים לוועדה מתאימה:

היו"ר ב. אזניה: עלינו להחליט לאיזו ועדה להעביר את החוק הזה.
בענין משכורת השרים יש חוק המאפשר לכנסת ליפות
את כוחה של ועדת הכספים לקבוע את המשכורת. גם חוק הגימלאות בכנסת
השניה נדון כבר בוועדת הכספים. אני מציע שהחוק הזה יועבר לוועדת
הכספים.

ש. בבה: אני הוא שביקשתי להעביר את ההחלטה לוועדת
הכנסת. קיבלתי חומר בענין זה והוא עורר
בי ספקות; יו"ר הכנסת הוצא מכל הענין הזה וכנראה שיצטרכו לחוקק
חוק מיוחד בשבילי. לדעתי, ועדת העבודה, שטיפלה בגימלאות לעובדי
המדינה, יכולה לטפל גם בזה. אבל אם הדעה הכללית תהיה בעד ועדת
הכספים לא אעמוד על דעתי-אני.

ש. יוניצ'טון:

לדעתי יש להעביר את החוק לוועדת הכספים, שהיא המוסמכת להחליט בענין המשכורות. אינני יודע מדוע הוצאו מכאן יו"ר הכנסת, נשיא המדינה ומבקר המדינה. אני מבקש להפנות את חשומת לבכם לעובדה זו, אבל אני מציע להעביר את החוק לוועדת הכספים.

ע. איכילוב:

בכל המוסדות הציבוריים, לא אותו מוסד שקובע את המשכורות קובע גם את הפנסיות. שנית, ועדת הכספים עמוסה עכשו עבודה ולא תוכל להתפנות לדיון בחוק הזה. אני מציע להעביר את החוק לוועדת העבודה.

היו"ר ב. אזניה:

לענין חוק גימלאות לשרים נחוצה אוטוריטה ציבורית גדולה. העצת הכספים מטפלת בעניינים מסוג זה - משכורת השופטים, משכורת הדיינים ומשכורת חברי הממשלה.

הנימוק שזה יקח הרבה זמן - אינו משכנע אותי. יש עוד שנתיים וחצי עד לבחירות ובמשך שנה יסיימו את החוק. אני עומד על הצעתי שהחוק יועבר לוועדת הכספים.

ש. שורש:

יכולים להיות שיקולים לכאן ולכאן. בתחילה השבתי גם אני שנכון יותר להעביר את החוק לוועדת העבודה, אבל אחרי שיקול נוסף אני מציע להעביר את החוק לוועדת הכספים.

ש. יוניצ'טון:

אני מציע להטיל על ועדת הכספים להביא את החוק תוך חצי שנה לקריאה השנייה.

ש. בבה:

אם הוועדה איננה מסכימה להצעתי - אינני עומד עליה.

ה ר ח ל ט

להעביר את חוק הגימלאות לשרים
חשי"ז - 1956 - לוועדת הכספים.

ב. העברת חוק נבי מחנות הריכוז הנאציים לוועדה מתאימה:

היו"ר ב. אזניה:

עלינו להחליט לאיזו ועדה להעביר חוק זה.

אומר כאן מספר מלים לא כיו"ר הוועדה. אין לי כל ספק שיצטרפו להכניס כמה שינויים בחוק הזה. משיחה בלתי-רשמית שהיתה לי עם כמה מחברי ועדת הכספים נראה לי שהם יתנו ידם להכנסת השינויים האלה. לכן, לדעתי יש להעביר גם את החוק הזה לוועדת הכספים, כי זאת הוועדה שאליה שר האוצר נוהג לבוא יותר מלכל ועדה אחרת. נכון שוועדת העבודה טיפלה ביתר החוקים מן הסוג הזה, אבל בכל זאת אני מציע להעביר את החוק לוועדת הכספים.

ד. נצר:

אני חולק על דעתו של הי"ר ואינני מקבלת את דבריו שיש ועדה בעלת סמכות ציבורית גדולה יותר. כל ועדות הכנסת הן בעלות אותה החשיבות. (היו"ר ב. אזניה: בחוק יש יתרונות מסוימים לוועדת הכספים). אבל אין זה לטובת הענין שבוועדת הכנסת נחלק את הוועדות לחשובות ופחות חשובות. (היו"ר ב. אזניה: אני מקבל זאת). שר האוצר יבוא לכל ועדה שתזמין אותו.

ד. בצר:

כולנו מעוניינים שהחוק הזה לא ישתהה זמן רב בוועדה, ולכן אין טעם להעביר את החוק לוועדת הכספים שלא תוכל להתפנות לדיון הזה. ועדת העבודה פחות עמוסה והיא יכולה לטפל בחוק הזה. נוסף לזה: זוהי הוועדה שטיפלה בכל המשלומים לנכים.

ש. בבק:
בחוק הקודם לא עמדתי על הצעתי, אבל הפעם - כאשר אני רואה שהעניין הזה הופך לשיטה אני מוכרח לאמר מלים מספר.

נכון שיש לוועדת הכספים פרדוגטיבות מסוימות, אבל אין הן כוללות דיונים בחוקים שאינם שייכים לוועדה זו. ועדת הכספים אינה מכוונת יותר מכל ועדה אחרת. אדרבא, יש פרלמנטים שבהם ועדת הכנסת נקראת "סניורן קונכנס" וחבריה הם בעלי נסיון פרלמנטרי עשיר. הוויכוח על החוק הזה לא יהיה על הכסף, אלא על תנאים אחרים. אני מציע להעביר את החוק לוועדת העבודה.

ט. בורוק:
אני מציע להעביר את החוק לאותה ועדה שטיפלה בחוק נכי המלחמה בנאצים.

ה ו ח ל ט

להעביר את חוק נכי מחנות הריכוז הנאציים לוועדת העבודה.

ג. סדרי הדיון בקריאה הראשונה של התקציב לשנת 1957/58:

הי"ר ב. אזניה:
לאחר שיחה עם יו"ר ועדת הכספים, אני מרשה לעצמי להציע מחדש את הצעתו בנוגע לקריאה הראשונה. אם נמצא נקודת אחיזה בהצעותיו נלך בכיוון זה.

יו"ר ועדת הכספים מציע שהיה דיון כללי על סקירת שר האוצר, ועל תקציבי משרד האוצר, משרד המסחר והתעשייה, הפיתוח והחקלאות. ז.א. שיהיה ויכוח כלכלי-כללי אחד. אחר-כך יהיה דיון על כל משרד בנפרד.

ש. יוניצ'מן:
יש לקבוע קודם את מספר השעות כדי שנוכל לקבוע את עמדתנו לחלוקה זו.

הי"ר ב. אזניה:
אני מעלה על הדעת שנעלה את מספר השעות לדיון זה, אבל תחילה אני רוצה לשמוע דעה על העקרון הזה.

ע. איכילוב:
לפי מיטב הכרתי יש להכניס שינויים בסדרי הדיון בתקציב. אבל לא נוכל לעשות זאת בשעה שהתקציב מונח כבר על שולחן הכנסת.

לטובת הסדר הייתי עושה הכל כדי למנוע כפילות, והייתי מוריד אפילו שעות מן הקריאה הראשונה ומוסיף אותן לקריאה השנייה, מבלי שהקואליציה תפסיד מכך. אבל לא נוכל להכניס כל שינויים עכשו. לשם כך, יש לבקש ממזכיר הכנסת להגיש לנו הצעות מפורטות, והוועדה תצטרך לדון בהן בחודש מאי או יוני, כדי שהסדר החדש יהיה מוכן לקראת התקציב הבא.

ע. איכילוב:

היום אנו עומדים בפני עובדה. נחברר לנו שתקציב הפיתוח צמוד לתקציב הרגיל, כך שאין צורך בשני ויכוחים נפרדים, כפי שהיו בשנים הקודמות. לכן, אני מציע לצרף את 9 השעות שהוקצבו בשעתו לדיון בתקציב הפיתוח ל-12 השעות של הדיון הכללי ולזה את 6 השעות של המשרדים הכלכליים, ואני מביע ל-27 שעות. לדעתי נוכל להגיע למספר כולל של 40 עד 50 שעות.

היו"ר ב. אזניה:

אני מוכן להציע הצעה כוללת: 16 שעות לדיון הכללי-כלכלי ו-25 שעות למשרדים האחרים, לפי

חלוקה שנקבע.

ש. יוניצ'מן:

אני מציע להוציא את משרד החקלאות מקבוצת המשרדים הכלכליים.

ש. בבה:

הצעתו של היו"ר ועדת הכספים באה להדגיש את חשיבות הדיון הכלכלי, ואם כך הדבר אין לצמצם את מספר השעות שמוקדש לדיון זה, אלא יש לצרף את כל השעות שהוקצבו לכל 3 הקבוצות - הדיון הכללי, הכלכליים והפיתוח - ולהקציב את מספר השעות הכולל הזה.

אני מציע להקציב 30 שעות לדיון הכולל ו-15 שעות למשרדים האחרים. גם בשנים הקודמות הקצבנו 15 שעות לדיונים במשרדים השונים.

ש. יוניצ'מן:

אין להפריד את הכלכלה מן המדיניות, כי האחת קשורה בשניה. לא נוכל לדבר על הכנסות שתלויות בחלקן הגדול במענק ובמגביות. לדעתי, יש להקציב מספר שעות רב יותר למשרד החוץ ומשרד ראש הממשלה ואחר-כך לקבוע את השעות לדיון הכלכלי. בדרך כלל אני חושש מן ודיכוז הזה ואני הייתי מציע לקבל את הצעתו של ח"כ איכילוב. נוכל להחליט בחודשים מאי או יוני על סדר חדש.

אני מציע לקיים את הסדר הישן ולא להכניס

שינויים.

י. ש. רוזנברג:

גם לדעתי הדיון במדיניות החוץ הוא חשוב, אבל אין כל רע בכך אם הוא יבוא אחרי הדיון הכלכלי.

אני תומך בהצעת היו"ר ועדת הכספים. יחד עם זאת יש להגדיל את מספר השעות שיוקצב ליתר המשרדים.

אם השרים ימסרו טקירות בכתב - הם יצמצמו

את הטקירות בעל-פה.

היו"ר ב. אזניה:

האם ניתן לדבר על-כך שהוויכוח הכלכלי-כללי יהיה 20 שעות והוויכוח על המשרדים האחרים 26 שעות?

ש. בבה:

אתה מציע להוריד במקום להעלות.

היו"ר ב. אזניה:

כאשר הוויכוח מרוכז מקטינים את מספר השעות הכולל, כי אין להטיל על הכנסת ויכוח ארוך כזה.

ע. איכילוב:
אני מציע חיקון למצב שהיה עד כה. אני מציע לחלק את 9 השעות שהוקצבו בשעתו לתקציב הטיחות בצורה כזאת: 4 שעות נוסף לקבוצת המשרדים הכלכליים ו-5 שעות לנשיא הכללי.
בהצעתו של היושב-ראש יש משום הקטנה לעומת השנה שעברה.
אני מציע לחזור לשיטה הקודמת.

אינני יכול להטכים ל-20 שעות לדיון הכללי, כי פרושו של דבר 2 שעות לציונים הכלליים. הזמן הזה אינו מספיק כדי לדבר על כל הבעיות הרבות הכלולות בעניינים אלה.

י. ש. רוזנברג:
אם מחליטים על 20 שעות לדיון הכללי ו-25 שעות למשרדים - הדבר ניתן לביצוע במשך הזמן שעומד לרשות הכנסת עד ה-31 במרץ.

כדאי אולי להחליט קודם על מספר השעות שיוקצב למשרדים האחרים, ואחר-כך נחליט על מספר השעות לדיון הכללי-כלכלי.

ש. בנה:
הקדשנו זמן לדיון הזה בשבוע שעבר והחלטנו על 12 שעות לדיון הכללי. אני הצעתי אז להוסיף עוד 50 שעות והיושב-ראש הציע 38 שעות. הרב נודק הציע 40 שעות.

מכיון שאני רואה שאנחנו מסתבכים בדיון הזה, אני מציע לחזור להסדר הישן, לחלוקה לפי קבוצות משרדים. נדבר על המשרדים, ואחר-כך נחזור אל הדיון הכללי.

היור' ב. אזניה:
אני מסכים לזה, ואציע לכם חלוקה לפי משרדים.

ש. בנה:
אני מציע לדבר לא על כל משרד לחוד, אלא על קבוצות משרדים.

היור' ב. אזניה:
הוועדה תחליט בענין זה. האם הוועדה מסכימה לחלוקה לפי משרדים במקום לפי קבוצות?

ש. יוניצ'מן:
אני מסכים לדיון על כל משרד ומשרד.

י. ש. רוזנברג:
גם אני מסכים.

היור' ב. אזניה:
אם יש הסכמה כללית לדיון בכל משרד בנפרד - אני מציע:

- משרד החינוך והתרבות - 4 שעות.
- " משרד הפנים - 2
- " משרד המשפטים - 2
- " משרד הסעד - 3
- " משרד הבריאות - 2
- נשיא המדינה, מבקר המדינה והכנסת - 2
- " משרד המשטרה - 2
- משרד ראש הממשלה - 2
- " ומשרד החוץ - 6
- " משרד העבודה - 2
- " משרד התחבורה - 2
- " משרד הדתות - 2
- " משרד הדואר - 1

ה ד ו ח ל ט

להקציב לדיון הכללי-כלכלי על סקירת שר האוצר ועל תקציבי משרד המסחר והתעשייה, ה פיתוח והחקלאות 20 שעות, ו-31 שעות לדיון בכל משרד בנפרד לפי הפרוט הבא:

משרד החינוך והתרבות	-	4 שעות.
" הפנים	-	" 2
" המשפטים	-	" 2
" הסעד	-	" 3
" הבריאות	-	" 2
נשיא המדינה, מבקר המדינה		
הכנסת	-	" 2
משרד המשטרה	-	" 2
משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ	-	" 6
משרד העבודה	-	" 3
משרד התחבורה	-	" 2
משרד הדתות	-	" 2
הדואר	-	" 1

הסיעות רשאיות להעביר מן הזמן העומד לרשותן לדיון בכל משרד ומשרד בתחומים של 20%, בתנאי שההפחתה מכל משרד והתוספת לכל משרד לא תעלה על השעור הנ"ל. על הסיעות להודיע על כך במוקדם למזכירות הכנסת.

היור ב. אזניה: האם הסיעות מוכנות להתחיל בוויכוח ביום שלישי הבא? אני מבקש מאת נציגי הסיעות היושבים כך להודיע לסייעותיהם שעליהן להזות מוכנות לדיון ביום שלישי.

ש. יוניצ'מן: אני מציע לייפות את כוחו של היושב-ראש, אם השרים יסכימו לכך, להטכי ם בשם וועדת הכנסת לדיון בקבוצות משרדים במקום בכל משרד בנפרד.

היור ב. אזניה: אני מתייחד לדיון על כל משרד בספקנות גדולה. כל הסדר הזה הוא בבחינת נסיון, ואני סקווה שהוא יצליח משום שיש בו גיוון.

ע. איכילוב: אני מציע, בהתחשב עם העובדה שחברי הכנסת ודאי לא יהיו מוכנים לדיון מיד אחרי סקירת שר האוצר בשבוע הבא, להקציב שתי ישיבות להצעות לסדר-היום - ביום ג' בערב וביום ד' - כדי לנקות את השולחן מכל ההצעות שנצטברו, כי בלאו הכי ודאי נקבל בהמשך הזמן החלטה שאין מעלים הצעות לסדר-היום כל זמן הדיון בתקציב, אלא אם מכירים בדחיפותן.
שנית, אני מציע למזכירות הכנסת לבדוק את עבודת הוועדות ובמידה שוועדה עמוסת עבודה לא להביא לקריאה ראשונה חוקים הנוגעים לאותה ועדה.

היור ב. אזניה: אני מציע לא לטפל בעניינים אלה כעת. אם יהיה צורך בכך - נחליט.